

ing Openbaar Onderwijs Oost Groningen

SOOOG *magazine*

Onderwijs is topsport: SOOOG Vitaliteitsdag
Ouderraad maakt van school meer dan een school
De wereld beter leren begrijpen met thematisch onderwijs
Kleuteronderwijs in het zonnetje

Boekbespreking

Digibrein: boost je brein en blijf je schermen de baas

Eindelijk eens een positief boek over schermtijd. Of nu ja, *Digibrein* vertelt nog steeds over de schadelijke effecten ervan op het (kinder)brein, maar pleit niet voor totale verbanning, maar voor meer controle. Ook voor je kind zelf, dat er natuurlijk niets aan kan doen dat dat scherm zo verslavend is.

Natuurlijk zijn telefoons handig en kun je er veel plezier mee hebben. En natuurlijk is gamen superleuk. Maar wat als schermen je hele leven overnemen? Kunnen je hersenen al dat scrollen, liken en klikken wel aan?

De Zweedse psychiater Anders Hansen legt in *Digibrein* uit waarom schermen zo verslavend zijn: dat zit 'm in de dopamine die erdoor in je hersenen vrijkomt. Dat wil je steeds weer, want een dopaminepiekje voelt fijn, dus ben je steeds op jacht naar nieuwe grappige video's, likes en notificaties. Daarbij wennen je hersenen aan het hogere niveau aan dopamine en worden ze minder gevoelig voor 'langzamere' beloningen. Zeker bij kinderen kunnen daardoor concentratieproblemen en verslaving ontstaan. Maar bij volwassenen natuurlijk net zo goed: dit boek is voor jong en oud interessant.

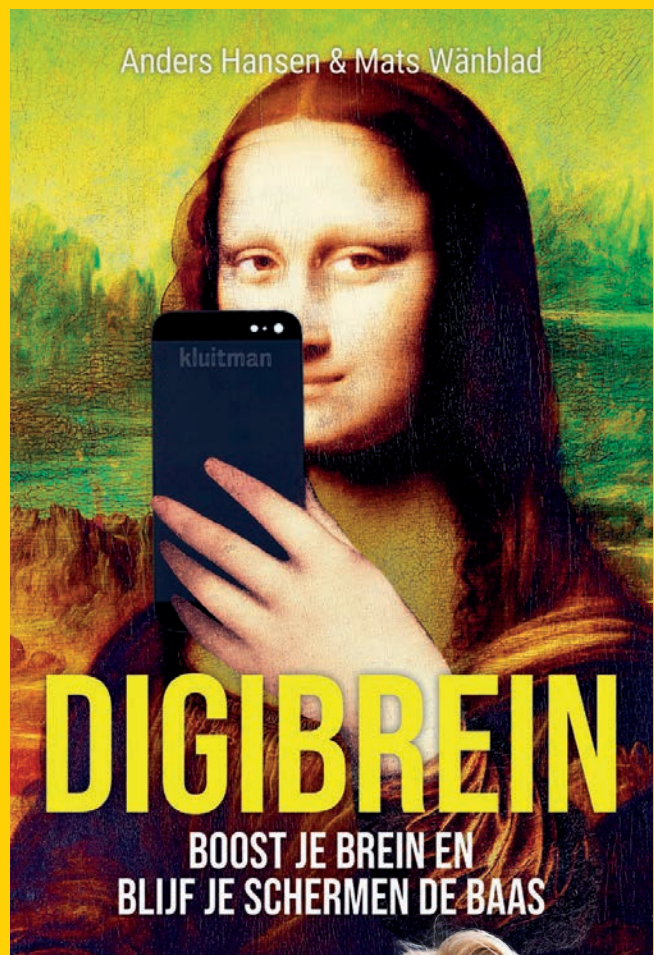
Wist je dat zelfs het negeren van je telefoon energie kost? Ons brein is nog steeds het meest geschikt voor de tijd waarin we nog jagers en verzamelaars waren. De hoeveelheid informatie die in onze digitale wereld elke dag op ons afkomt is zo groot, dat deze voor stress, depressiviteit en angst kan zorgen.

Samen met kinderboekenschrijver Mats Wänblad maakte Hansen een fijn boek, met grappige personages als Hanna Heefgeentijd, Slaperige Sam en Fladderige Freek, die kinderen daadwerkelijk iets zullen zeggen.

Hansen laat zien hoe je geheugen werkt en wat de gevolgen kunnen zijn van te veel schermtijd. Maar hij laat ook, op een niet beleurende manier en met humor, zien hoe je al die gadgets en sociale media slimmer kunt gebruiken, zodat ze niet de controle over jou en je leven overnemen. Nergens zegt hij dat je schermen zou moeten afzweren,

wat, hoe mooi het ook klinkt, ook niet erg realistisch zou zijn. Wel pleit hij voor een detox van een paar dagen, om je dopamineafgifte weer op een gezond niveau te krijgen. En het mooiste is natuurlijk als je kind – of jij – daarna iets gemakkelijker minder op een scherm zit.

Het meest praktische advies voor minder schermtijd? Zorg er gewoon voor dat je (kind) ook andere dingen doet.

Over Anders Hansen

Anders Hansen (1974) is een Zweedse psychiater, schrijver en spreker.

Hij presenteert daarnaast op televisie zijn eigen documentaireseries over de mysteries van het menselijk brein.

Hansen heeft verschillende bestsellers gepubliceerd.

INHOUD

Boekbespreking	2
Digibrein: boost je brein en blijf je schermen de baas	
Voorwoord	3
Onderwijs is topsport	4
SOOOG medewerkers werd 29 oktober een rijk gevulde SOOOG dag aangeboden, die helemaal in het teken stond van vitaliteit. Omdat onderwijs nu eenmaal topsport is.	
Thematisch onderwijs	8
Op KC Oosterschool en KC Westerschool wordt sinds het vorige schooljaar in alle groepen thematisch gewerkt en dat bevalt goed: de betrokkenheid en leesmotivatie van kinderen is duidelijk verhoogd.	
Kleuteronderwijs in het zonnetje	12
De nieuwste Professionele Leergemeenschap van SOOOG: PLG het jonge kind, brengt alle kennis en ervaring over en met kleuteronderwijs samen.	
Jaap Hansen neemt afscheid	14
Dankbaar terugkijkend en met vertrouwen vooruit	
Ouderraad op zijn best	16
Twee ouderraden: die van kc de Bouwsteen in Finsterwolde en van kc Hendrik Wester in Oude Pekela vertellen hoe zij van school meer dan school alleen maken.	
Heerlijk (voor)lezen	20

COLOFON

Redactie Saffira Rijkee.

Fotografie Jolien Norder, Saffira Rijkee, Boycott, Clavis, Gottmer, Lemniscaat, Over Amstel Uitgevers, Querido.

Vormgeving Puntgaaf Reclame & Vormgeving.

Aan dit SOOOG Magazine werkten mee:

Carmen Sijsling, Ina Gils, Ineke Dokter, Jaap Hansen, Laureen Dijks, Mischa Stolk, Wilbert van der Splinter.

Druk Afeer Winschoten.

SOOOG Magazine verschijnt twee keer per jaar en is een uitgave van Stichting Openbaar Onderwijs Oost Groningen.

Suggesties of leuke nieuwtjes voor SOOOG Magazine? Mail naar saffirarijkee@hotmail.com.

Stichting
Openbaar Onderwijs
Oost Groningen (SOOOG)

Oldambt - Pekela - Westerwolde
Huningaweg 8
9682 PB Oostwold
Telefoon: 0597-453980
Mail: info@sooog.nl

www.sooog.nl

Samenwerken

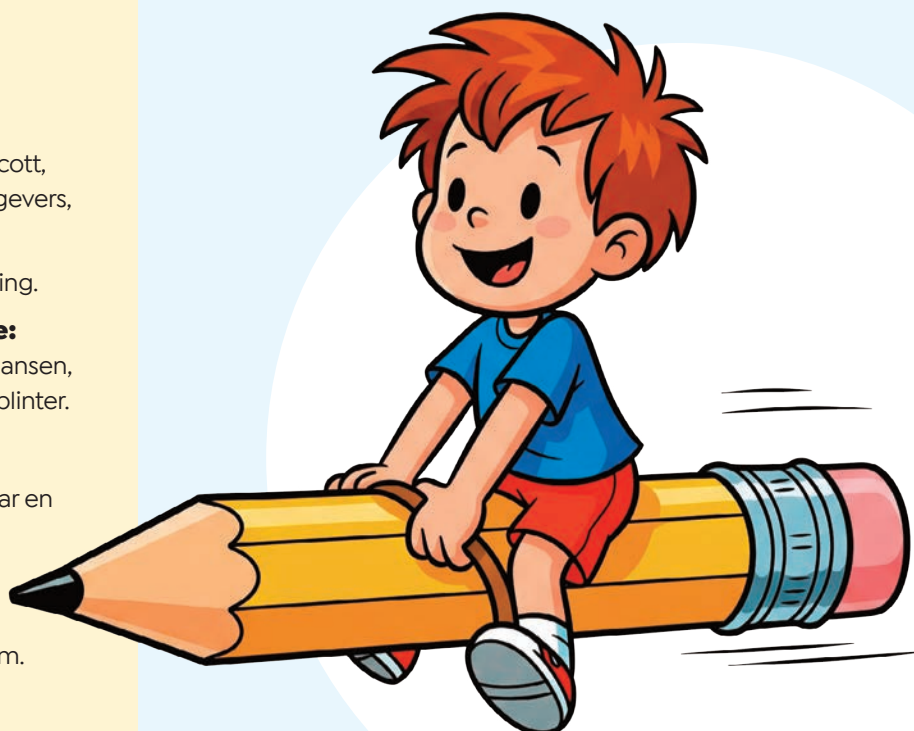
Goed en uitdagend onderwijs maken we samen. Binnen SOOOG hechten we aan vitaliteit, betrokkenheid en de goede samenwerking tussen alle geledingen: Raad van Toezicht, bestuur, directie, teams, MR, OR en beleidsmedewerkers. Ieders inzet en perspectief draagt bij aan een professionele organisatie waarin kinderen centraal staan en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Samenwerken betekent ook meebewegen. Veranderingen en wisselingen in teams of functies horen daarbij. Ze brengen nieuwe energie, frisse ideeën en kansen om van elkaar te leren. Juist door deze dynamiek blijven we als organisatie in beweging en toekomstgericht.

In dit magazine laten we zien hoe we samen bouwen aan sterk onderwijs. Voor en met elkaar, en vooral: voor de kinderen.

Veel leesplezier!

Mischa Stolk
Jaap Hansen

SOOOG MAAKT HET VERSCHIL!

VERBINDEN & VERBEELDEN VERWONDEREN

ONDERWIJS IS TOPSPORT

SOOOG Vitaliteitsdag

Onderwijs is topsport

Een speedcursus geluk, een Q&A met Arjen Robben, levenslessen van Nederlands meest positieve man Sander de Kramer, en dat allemaal rond de middenstip op het speelveld van basketbalclub Donar in Martiniplaza. SOOOG medewerkers werd 29 oktober een rijk gevulde SOOOG dag aangeboden, die helemaal in het teken stond van vitaliteit. Omdat onderwijs nu eenmaal topsport is.

Dat het thema van de SOOOG dag op 29 oktober vitaliteit was kwam niet uit het niets: vitaliteit is één van de speerpunten in het strategisch beleid van SOOOG. Onderwijs is topsport, zei fervent sportliefhebber en SOOOG bestuurder Jaap Hansen in de aanloop naar het evenement, en zo was de slogan van de dag geboren.

Bij een studiedag met dit thema past het niet om met collega's de hele dag op een stoel te zitten luisteren: dit moest in een sport ademende omgeving. Het werd Martiniplaza, de thuisbasis van basketbalploeg Donar. Frank Cannegieter van OnderwijsStudiedag organiseerde de

SOOOG dag. “Het toeval wilde dat er een kans was dat Donar thuis zou spelen op de dag voor ons evenement”, vertelt hij. “Dat betekende dat de basketbalvloer en de baskets geïnstalleerd zouden worden in de zaal waar wij onze dag zouden hebben. Het was spannend tot het eind, maar we hadden het geluk dat de vloer bleef liggen. Erg gaaf: alles vond plaats rondom die middenstip.”

ZEVEN INGREDIËNTEN

In de aanloop naar de SOOOG dag, waarvoor Frank in de voorbereiding al in januari aanhaakte, werd bedacht dat er zeven ingrediënten zijn voor een vitale leerkracht:

- > Werk-privébalans
- > Mentale veerkracht
- > Fysieke gezondheid
- > Slaap en herstel
- > Voeding
- > Persoonlijke groei
- > Werkdruk en werkgeluk

Frank: “Als onderwijsprofessional sta je dagelijks ‘aan’ en investeer je veel energie om leerlingen zo goed mogelijk onderwijs te bieden. Aan het einde van de dag is die energie vaak grotendeels verbruikt, terwijl er thuis en in andere activiteiten opnieuw een beroep op je wordt gedaan. Niet voor niets stond deze dag in het teken van energie en herstel, om blijvend topprestaties te kunnen leveren.”

Dat het lukte om Arjen Robben als een van de zeven sprekers te strikken is bijzonder, zegt Frank, want Robben is doorgaans terughoudend in het spreken op congressen. “Des te uitzonderlijker is het dat hij het belang van vitaliteit voor de SOOOG collega’s onderschreef en bereid was hieraan bij te dragen door middel van een interview met dagvoorzitter Dionne Stax.”

DIRECT TOEPASSEN IN DE KLAS

Dat de dag niet alleen uit luisteren bestond maar uit actief deelnemen aan zeven verschillende workshops bleek een verrijking: deelnemers konden echt aan de slag.

Kasper Strating, leerkracht van groep 7 op KC de Uilenburcht in Beerta volgde twee workshops: een over topprestaties, sport en beweging en een over gezonde voeding, timemanagement en stress in de klas. Kasper: “In de eerste workshop werden veel praktijkgerichte oefeningen meegegeven die je een dag later gelijk kon toepassen in de klas. Dat was hartstikke fijn. Die man die de workshop gaf komt zelf uit het onderwijs waardoor hij goed vanuit zijn eigen kennis en ervaring kon vertellen. Hij had ook een leuke ijsbreker in het begin. Je komt een zaal binnen vol verschillende collega’s van verschillende scholen. Die ijsbreker zorgde ervoor dat je niet alleen met collega’s praatte die je al kende.”

De tweede workshop waar Kasper aan meedeed ging over timemanagement, en hoe je op een gezonde manier kunt omgaan met voeding en stress in de klas. Kasper: “Dat ging meer om bewustwording: waar haal je energie uit en wat kost je energie?”. Ook een fijne workshop vond Kasper, zij het iets minder praktisch. “Stiekem weet je het allemaal wel, maar sommige dingen zoals administratie blijven nu eenmaal veel tijd vragen. Maar het was mooi verwoord en goed om weer even bij stil te staan.”

TIKTOKTAMMO

Herre Zonderland (de broer van) maakte duidelijk dat je na elke topprestatie moet herstellen. Als je blijft pieken gaat het een keer fout. Tijdens de lunchpauze trad Johannes Peetsma, alias Tiktoktammo op. Dat gaf een unieke glans aan de dag, zegt Frank. “Binnen no time had hij driekwart van de zaal zwaaiend met de armen in de lucht en uiteindelijk zelfs in polonaise door de zaal. Ik had nog nooit eerder gezien dat iedereen daar zo in meeging.”

‘Als je blijft pieken gaat het een keer fout’

Na de lunch begon de Q&A tussen Arjen Robben en dagvoorzitter Dionne. Iedereen was onder de indruk en misstijl. Er werden zelfs een paar selfies gemaakt en handtekeningen uitgedeeld. Neuropsycholoog en auteur Mark Tichelaar inspireerde de zaal daarna door te vertellen hoe je de focus houdt op waar je mee bezig bent zonder je te laten afleiden. En last but not least: journalist Sander de Kramer, die in Sierra Leone projecten opzet voor kansarme kinderen en die in 2024 tot meest positieve man van Nederland werd verkozen, bracht de indringende boodschap: zo slecht hebben we het nog niet in Nederland. Frank: “Sander liep tien minuten uit, maar iedereen hing aan zijn lippen”.

De SOOOOG dag werd afgesloten met een borrel, muziek van Los Cascos én een goodiebag in de vorm van een wandelrugtas gevuld met cadeaus, geïnspireerd op de zeven ingrediënten voor een vitale leerkracht.

De wereld beter leren begrijpen met thematisch onderwijs

Het middeleeuwse kasteel in de klas van de kleuters en juf Paula Scholte op KC Westerschool valt “van ellende bijna uit elkaar”, maar wat hebben de kinderen er een plezier aan gehad. Het kasteel, inclusief ophaalbrug, werd helemaal door kleine handjes gebouwd. En ieder kind in deze klas weet dat een paard vroeger ook wel ros werd genoemd.

Op KC Oosterschool en KC Westerschool in Bellingwolde wordt sinds vorig jaar in alle groepen thematisch onderwijs gegeven aan de hand van de nieuwe methode *Wetenswaardig*. De kleuters werken al langer thematisch. Waar vroeger elk vak apart op het rooster stond – taal, aardrijkskunde, techniek, biologie – wordt alles nu geïntegreerd binnen een thema waarover zo’n zes weken wordt gewerkt, vertelt Nienke Bos, directeur van de Ooster- en Westerschool. “Het doel is meer kennis van de wereld krijgen, zodat je de wereld beter leert begrijpen. Hoe meer kennis je hebt, hoe groter je basis om verder te leren en daarmee je kans op succes op school en in je persoonlijke leven.”

LESGEVEN AAN DE TOP

De Ooster- en Westerschool zijn met thematisch werken begonnen omdat ze het onderwijs in begrijpend lezen naar een hoger niveau wilden tillen. Iedere ochtend ligt de focus op de basisvaardigheden: technisch lezen, rekenen en spelling. ’s Middags wordt thematisch gewerkt. Kinderen lezen, schrijven en praten met elkaar over het thema, waardoor hun kennis erover groter wordt en er steeds meer verdieping in het thema komt. Nienke: “We gebruiken rijke teksten en verschillende tekstsoorten, dus niet verarmd naar AVI-niveau. Begeleiding van de leerkracht is daarbij echt nodig, want kinderen hebben hulp nodig om de tekst te kunnen begrijpen. Lesgeven aan de top, noemen we dat. We hebben hoge verwachtingen en iedereen doet mee. Dat vraagt wel wat van leerkrachten en kinderen. Ze moeten echt aan staan”.

Voor het meten van de effecten van thematisch onderwijs is het nog te vroeg, maar Nienke en haar collega’s zien al dat de betrokkenheid en leesmotivatie van kinderen duidelijk verhoogd zijn.

KINDEREN BEPALEN DE RICHTING

Paula Scholte staat voor de kleuters op de Westerschool. Twee jaar geleden deed ze de Wizz-scholing Thematisch werken en volgde ze de opleiding Specialist Jonge Kind/Onderbouw, nadat ze door voormalig directeur Mischa Stolk gevraagd werd over te stappen op thematisch werken. Paula: “Dat was best lastig in het begin. Wat we tot dan toe deden was niet verkeerd, maar ik moest overal anders naar leren kijken”.

Kinderen denken volop mee over de invulling van de thema’s, waardoor het soms een andere kant opgaat dan je als leerkracht in gedachten had. Dat vraagt flexibiliteit. Paula rondt met haar klas net het thema ‘middeleeuwen’ af. Vandaar dat in het midden van haar klaslokaal, met prachtig uitzicht op weidse maisvelden, een – lichtelijk afbrokkelend – kasteel staat. Helemaal door de kinderen zelf gemaakt. Net als een harnas, schild, zwaard... Fantasie kreeg alle ruimte. Paula: “Het is de bedoeling dat je kinderen leert praten met elkaar. Wat kunnen we doen met dit thema, en hoe? Zo krijg je hele rijke taalontwikkeling en leren ze met elkaar in discussie gaan”.

Paula moest eraan wennen dat je met thematisch werken minder in de kring doet. “Wanneer doe je alles? Maar beetje bij beetje begon het vorm te krijgen. Je wordt steeds sneller in het maken van keuzes en je aanpassen aan de richting die kinderen soms inslaan.”

Haar thema’s haalt Paula vooral uit prentenboeken. De middeleeuwen kwam uit *Ridder Rikkie*. “Dat leefde heel erg onder de kinderen. Ze weten nu allemaal dat een paard vroeger ook wel ros heette.”

KENNIS ÉN MATERIALEN DELEN

De thema's keren in een cyclus van zo'n drie jaar terug. "We schaffen veel materialen aan die we kunnen uitwisselen met de Oosterschool. Ze hebben van mij bijvoorbeeld het thema water geleend en ik leen het thema ruimte van hun. Ik roep al jaren dat we in het onderwijs heel goed zijn in het wiel steeds opnieuw uitvinden. We moeten meer delen. Kennis, maar ook materialen. Het is er, dus waarom zou je het niet doen?"

De ophaalbrug van het kasteel in de klas met het prachtige uitzicht, ligt plat op de grond. De kinderen spelen buiten, het kasteel ligt er verlaten bij. De hoeken in haar lokaal veranderen regelmatig, vertelt Paula. Aan de hand van haar observaties van leerlingen stelt ze vast waar behoefte aan is. Op de kennismuur in de klas is alles verzameld wat de groep de afgelopen tijd over de middeleeuwen geleerd heeft: het ging volgens een handgeschreven briefje onder andere over een 'kastil'.

WANDELENDE ENCYCLOPEDIE

Ook Roos Veen, leerkracht van groep 4/5 op de Westerschool, moest even wennen aan de methode *Wetenswaardig*, waar ze vorig schooljaar voor het eerst mee werkte. Nu ze het tweede jaar ermee ingaat begint ze de opbouw te zien, en dat is leuk. "Vorig jaar hielden we in groep 4 bijvoorbeeld debatten en toen hadden de kinderen nog hulp nodig. In groep 5 zie je dat ze het al zelf doen. Het blijft plakken. Ouders zeggen: de kinderen

komen thuis met woorden die ik zelf niet eens ken! En voor onszelf is het ook leerzaam. Wij hebben net het thema materialen en constructies gehad en toen ik met vriendinnen op een kerstmarkt was kon ik zeggen: 'Ah kijk, een plaatbrug', haha!"

Roos vindt het prettig dat lessen in de thema's allemaal aan elkaar gekoppeld zijn. En ondanks dat er bij thematisch werken veel van de eigen creativiteit van de leerkracht wordt gevraagd, vindt Roos houvast in het boek dat bij *Wetenswaardig* hoort. "Ik ben startend leerkracht, dus dat vind ik wel fijn. Er staan veel bronnen en creatieve opdrachten per thema in het boek."

Elk thema wordt afgesloten met een leuke les waarbij ouders betrokken worden. De laatste keer was er toevallig net een inloopavond aan het eind van een thema. "Toen hebben kinderen de opdrachtjes die zij normaal zelf doen uitgelegd aan hun ouders."

Roos vindt het mooi dat ze andere kinderen ziet opvallen, sinds ze werkt met *Wetenswaardig*. Vorig jaar bleek een jongetje zó veel kennis te hebben dat hij tot wandelende encyclopedie werd gedoopt.

"Anders zag je de kinderen die goed zijn in lezen en rekenen uitblinken. Nu zie je ook kinderen waarvan je denkt: 'Wow! Ik wist niet dat jij al zo veel van de wereld wist!'"

PLG het jonge kind

Kleuteronderwijs in het zonnetje

Kleuteronderwijs is vakmanschap. Dat zeggen Eva Schipper en Wianda Beerekamp-de Boer, kartrekkers van de Professionele Leergemeenschap (PLG) het jonge kind. “Het is de basis waarop kinderen zich verder kunnen ontwikkelen.”

Doen we dit volgend jaar weer?”, werd er enthousiast gevraagd na de Onderbouwdag die Eva en Wianda speciaal voor kleuterleerkrachten en onderwijsassistenten in de groepen 1 en 2 organiseerden op 25 september 2025. Met challenges als ‘Met de kont op de grond’, ‘Digitale detox’ en ‘Lamineren kun je afleren’ en inspirerende workshops over woordenschat, beredeneerd aanbod, spelen als fundament, motorische ontwikkeling en van ‘De Vouwjuf’, was de dag een groot succes. Voor kleuterleerkrachten en onderwijsassistenten was het fijn dat hun vakmanschap eens helemaal in the picture stond. Want het is een ambacht apart, lesgeven aan kleuters.

KIJKJE IN DE KEUKEN

Vanuit hun passie voor het jonge kind meldden Eva en Wianda zich in schooljaar 23/24 aan als kartrekkers van de PLG het jonge kind. Omdat ze goed onderlegd van start wilden gaan, volgden ze eerst de opleiding Specialist Jonge Kind, die zich specifiek op het onderwijs aan kinderen van groep 1 en 2 richt.

De PLG moest van onderaf worden vormgegeven, vonden Eva en Wianda: met input van de kleuterleerkrachten zelf. Een jaar lang gingen ze op bezoek in zoveel mogelijk kleuterklassen. Wianda: “Niet om feedback te geven: puur om een kijkje in de keuken te nemen. We waren benieuwd hoe er binnen SOOOG wordt lesgegeven aan kleuters”. Met behulp van een met Cedin ontwikkelde ‘praatplaat’ werd in gesprekken met kleuterleerkrachten vastgesteld waar zij behoefte aan hebben. Langzamerhand kregen Eva en Wianda zo ook input voor de Onderbouwdag. De scholen die ze niet konden bezoeken kregen een vragenlijst, waar veel ideeën uit voortkwamen.

Bijeenkomsten met het MT en directeurs volgden. Aan de hand van een placemat met vragen werd in groepjes inhoud gegeven aan het gesprek over het onderwijs in de kleutergroepen. Eva: “Zo kregen we ook inzicht in de verschillende behoeften van het MT en hun kennis van de onderbouw”. Wianda: “Natuurlijk verschilde die kennis,

maar gemene deler was dat de kleuterleerkracht ertoe doet”. Met hun activiteiten hebben Eva en Wianda inmiddels meer besef gecreëerd van hoe belangrijk de onderbouw is, denkt Eva. “Het leeft meer, ook bij het MT.”

Waarom zijn die eerste jaren op school zo belangrijk?

Eva: “Daar leg je de basis”. Wianda: “Onderwijs is als een muur. Als de fundering van die muur niet goed is, valt-ie om. Net zo: als een kind niet goed is geworteld, dan valt het op den duur om”.

VAKMANSCHAP

Op de Onderbouwdag wilden Eva en Wianda kleuterleerkrachten in het zonnetje zetten. Het idee dat nog wel eens heerst, dat leren pas in groep 3 begint, klopt niet, zeggen ze. Eva: “Leerkrachten van de groepen 1 en 2 hebben de taak om te zorgen voor een stevige basis richting groep 3. Kleuterleerkracht zijn is vakmanschap.” Wianda: “Het werk dat kleuterleerkrachten doen is zo belangrijk. En ze werken keihard”.

De inrichting van een kleuterlokaal, met bijvoorbeeld een huishoek, is niet voor de gezelligheid: die is gebaseerd op allerlei theorieën. Eva legt uit dat kleuterleerkrachten kinderen observeren en een betekenisvolle omgeving

creëren om hen uit te dagen. Het is een complex proces waarbij elk kind individueel wordt gevolgd en ondersteund. “Het is best ingewikkeld dat goed voor elkaar te krijgen en ieder kind te geven wat het nodig heeft. Bovendien is er geen vaste methode. Leerkrachten halen ideeën uit verschillende methoden en moeten zorgen dat wat ze aanbieden past bij de doelen die ze willen behalen. Je moet creatief zijn. Het is een mooi, maar ingewikkeld vak.”

Eva is van oorsprong kleuterleidster en zag in de opleiding die zij en Wianda volgden veel terug van vroeger. Wianda: “Er was een tijd dat kleuters vooral op een stoel moesten zitten met een werkblad voor zich. Maar zo leren kinderen niet. Ze leren met hun hele lijf. Ze kunnen wel even zitten, maar tachtig procent van de dag moeten ze dóen”.

SPARREN

Als Eva en Wianda één ding duidelijk werd het afgelopen jaar is het dat er onder kleuterleerkrachten veel behoefte is aan onderling overleg. Eva: “Dat komt telkens naar voren. Op een aantal scholen is maar één onderbouwgroep, vaak een combinatie, dus opereren die leerkrachten vaak alleen. Zij hebben echt behoefte aan sparren met elkaar”. De PLG moet daarin voorzien. Eva: “Zodat we elkaar weten te vinden en het niet allemaal zelf hoeven bedenken”. Wianda: “Zo versterk je het onderwijs met elkaar”.

En die Onderbouwdag, waar iedereen zo enthousiast over was? Wianda: “Die doen we volgend jaar inderdaad weer!”

EERSTE BIJEENKOMST PLG

Eind januari was de eerste bijeenkomst van PLG het jonge kind. Er werd onder andere aandacht besteed aan de challenges die kleuterleerkrachten meekregen op de Onderbouwdag, over een aantal stellingen werd van gedachten gewisseld en leerkrachten hadden een foto mee van iets waar ze trots op zijn. Ook maakten ze een ‘date’ met een collega op een andere school, bij wie ze iets denken te kunnen halen. De tweede bijeenkomst van dit schooljaar is samen met de PLG rekenen.

WAT IS EEN PLG?

Binnen een Professionele Leergemeenschap (PLG) worden kennis en expertise gedeeld. Iedereen leert van en met elkaar. Zo groeien scholen samen en wordt het onderwijs op SOOOG scholen steeds beter. Binnen SOOOG bestaan de PLG het jonge kind, PLG rekenen, en PLG taal/lezen.

Jaap Hansen neemt afscheid

SOOOG: een organisatie die staat als een huis

Na bijna twee decennia komt voor mij medio 2026 een bijzonder hoofdstuk ten einde. Met weemoed neem ik afscheid maar met trots en dankbaarheid kijk ik terug op de jaren waarin ik leiding en sturing heb mogen geven aan SOOOG en op de ontwikkeling die wij samen: leerlingen, ouders, personeel, toezicht-houders en gemeenten, hebben door-gemaakt.

In 2006 brachten de toenmalige gemeenten Bellingwolde, Pekela, Reiderland, Scheemda, en Winschoten hun openbaar onderwijs onder in één nieuwe stichting: SOOOG. We startten met 35 scholen en ruim 4.100 leerlingen. Het waren scholen van uiteenlopende kwaliteit, een grote mate van autonomie en elk een eigen visie op onderwijs en organisatie. Bekostiging was sterk afhankelijk van leerlingenaantallen en personeelsopbouw. De stichting begon vrijwel zonder extra financiële reserves.

De jaren die volgden stonden in het teken van demografische krimp. De uitdaging was om SOOOG financieel gezond te maken en te houden, zonder gedwongen ontslagen, terwijl het leerlingenaantal met meer dan 25 procent zou dalen. Dat vroeg om scherpe keuzes en soms pijnlijke beslissingen. Sluiting en fusie van scholen was onvermijdelijk: via zogenoemde sterfhuisconstructies zijn onder meer de scholen in Nieuw-Scheemda, Westerlee, Veelerveen en Rhederbrug gesloten en scholen in Oostwold, Midwolda en Scheemda gefuseerd. Deze processen zijn ondanks soms begrijpelijke weerstand met grote zorgvuldigheid doorlopen, steeds met oog voor personeel, leerlingen en omgeving.

Vanuit een aanvankelijk sterk 'wij-zij'-gevoel zijn we van binnenuit toegegroeid naar een gedeelde strategische visie. In de eerste jaren lag de nadruk vooral op continuïteit: behoud van werk en stabiliteit in een krimpende regio. Scholen kregen inzicht in elkaar en raakten steeds meer op elkaar ingespeeld. We waren en zijn ons er altijd van bewust geweest dat het succes van onderwijs wordt gemaakt op de werkvloer. Daarom zijn beschikbare middelen zo veel als mogelijk ingezet voor de formatie op scholen en de ontwikkeling van personeel. Een daardoor smalle overhead dwong ons mede tot efficiency, effectiviteit en professionaliteit.

Het resultaat mag er zijn. Ondanks forse krimp, sluiting en fusie van scholen hebben zich geen gedwongen ontslagen voorgedaan. Door financieel verantwoord beleid groeide SOOOG uit tot een stabiele en financieel gezonde organisatie. Daardoor kon de focus geleidelijk verschuiven van louter continuïteit naar het versterken van de kwaliteit van het onderwijs, zo thuisnabij mogelijk. Het 'wij-zij'-gevoel maakte plaats voor een sterk 'wij'-gevoel, mede dankzij de komst van nieuwe, jonge directeuren, veelal opgeleid vanuit de eigen organisatie. Met een gezamenlijke blik en gedeelde verantwoordelijkheid hebben we een stevige organisatie- en overlegstructuur opgebouwd, met heldere strategische doelen, zicht op risico's en grip op kwaliteit.

Eerlijk gezegd valt het mij niet gemakkelijk om straks afscheid te nemen van deze mooie, stabiele en professionele onderwijsorganisatie, die wij met elkaar hebben opgebouwd. Ik kijk met grote voldoening terug op het feit dat ik hier leiding en sturing aan heb mogen geven. SOOOG is een organisatie waarin koers, uitvoering en verantwoordelijkheid gezamenlijk worden gedragen: een organisatie waar het prettig besturen, werken en verblijven is, hier in het mooie Oost-Groningen. Voor mijn opvolger laat ik een mooie en sterke organisatie achter. SOOOG is bij het laatste bestuurlijk toezicht ook door de inspectie op alle onderdelen met 'goed' beoordeeld. De stichting bestaat nu uit 23 kindcentra, waaronder één gespecialiseerd kindcentrum en een nieuwkomersschool.

Het bestuursbureau, bestaande uit bevoegen en deskundige medewerkers onder leiding van twee ambitieuze concerndirecteuren, ondersteunt en bewaakt de kindcentra op het gebied van personeel, onderwijs, financiën en huisvesting. We maken gebruik van software voor personeels- en financiële administratie onder eigen licentie, inclusief verloning. Gebouwen en onderhoud worden zorgvuldig gemonitord en gepland, en grote renovaties en nieuwbouwprojecten voeren we waar mogelijk in eigen beheer professioneel uit.

Zoals gezegd staat de organisatie als een huis. Tegelijk liggen er mooie en betekenisvolle uitdagingen: het borgen van continuïteit en kwaliteit, ruimte blijven bieden voor scholing en ontwikkeling van medewerkers, verdere groei in verbinding, van elkaar leren en samenwerken, het uitbouwen van de samenwerking met Stichting KiWi, het realiseren van inclusiever onderwijs in nauwe samenwerking met het gespecialiseerd kindcentrum en het samenwerkingsverband, en het versterken van de regionale samenwerking binnen het primair onderwijs in Oost-Groningen. Ook liggen er mooie gezamenlijke ambities op het gebied van nieuwbouw in onder meer Bellingwolde, Blijham, Heiligerlee en Winschoten.

Alhoewel ik nog niet ben vertrokken, wens ik SOOOG, alle medewerkers, leerlingen en ouders een mooie toekomst toe waarin deze organisatie zich blijvend kan ontwikkelen en van betekenis kan zijn in Oost-Groningen.

Ik zal SOOOG missen, maar accepteer dat het, met het oog op de toekomst van de organisatie, tijd is om plaats te maken voor mijn opvolger. Nogmaals, ik ben dankbaar dat ik deze reis met SOOOG mocht maken. Mijn expertise en ervaring wil ik de komende jaren nog graag inzetten voor (onderwijs)organisaties die advies of ondersteuning zoeken bij vraagstukken rondom organisatie, beleid, kwaliteit, financiën en/of governance. Over het hoe ga ik de komende periode nadenken.

*Het ga jullie
allen goed!*

Ouderraad Kindcentrum Hendrik Wester

‘Geen OR? Dan zou het hier een saaie boel worden’

Het is half 8 's avonds op een donkere novemberavond, maar in de centrale hal van kindcentrum Hendrik Wester in Oude Pekela brandt licht en is het gezellig druk. Een groep moeders maakt kunstige rood-met-witte-stippen paddenstoelbloempotjes, kransen, of beschildert houten bordjes met teksten, terwijl ondertussen het oplopende aantal bestellingen voor kniepertjes wordt besproken. Hier doet de ouderraad van de Hendrik Wester waar hij zo goed in is: van school een gezellige boel maken.

Wat er zou gebeuren als er geen ouderraad (OR) was? Voorzitter Petra Zuiderveen lacht. “Dan zou het hier een saaie boel worden. We houden wel van een beetje reuring.” Toen het vorige zomer erg warm was en de kinderen zwetend op school rondliepen bedacht de OR spontaan dat ze de volgende ochtend waterpret zou organiseren. “De kinderen vonden het fantastisch. En de directeur (Rob Jager, red.) en leerkrachten staan echt open voor onze plannen.”

Weinig is te gek, activiteiten worden met enthousiasme georganiseerd en de ouderraad van de Hendrik Wester heeft het vooral erg gezellig. Een van de leden, Arina, heeft al twee jaar geen kinderen meer op school, maar ze vindt het zo gezellig dat ze als vanouds meehelpt en nog altijd ‘half OR-lid’ is. Het tekent de OR van deze school, zegt Petra. “We zijn allemaal heel blij met onze groep. Het is gezellig, iedereen is creatief en weet van aanpakken. En we hebben gewoon een hele leuke school.”

KNIEPERTJES-STRESS

In de eerste helft van het schooljaar komt de OR van de Hendrik Wester regelmatig bij elkaar. In november en december zeker, vanwege de kerstfair. Drie avonden lang knutselen de dames hier op school, en op twee andere avonden bakken ze kniepertjes. Ook hun partners bakken er twee avonden op los. Dat wordt strak gepland, die bakavonden. Petra: "Vorig jaar hadden we wat last van kniepertjes-stress. We hadden iets meer bestellingen dan verwacht: 6600 kniepertjes hebben we verkocht. Maar het is gelukt".

De OR van de Hendrik Wester heeft zo'n vijf vergaderingen per jaar. Daarbuiten overlegt Petra veel een-op-een met de leerkrachten, die elk verantwoordelijk zijn voor een van de activiteiten gedurende het schooljaar. Er is een OR appgroep waarin snel geschakeld wordt. Veel overleg gebeurt informeel. Petra: "Laatst hadden we het Nationaal Schoolontbijt en besloten we daarna spontaan dat we de lampionnetjes wel konden opruimen en de boel in Sinterklaasfeer konden brengen. We weten elkaar goed te motiveren".

HET HELE JAAR DOOR

Het werk van de OR van de Hendrik Wester begint elk schooljaar met de avondvriedaagse in Pekela, waarvoor de raad de begeleiding en het lekkers verzorgt. Tijdens de Kinderboekenweek in oktober organiseerde één van de OR-leden een schattenjacht die goed in de smaak viel. De lichtjesavond rond Sint Maarten wordt door de OR georganiseerd, voor het Nationaal Schoolontbijt staan de ouders om half 8 's ochtends op school. De sinterklaasviering wordt voorbereid, schoencadeautjes en pepernoten

geregeld en Sinterklaas zelf wordt goed verzorgd.

Dan komt de kerstfair, op het moment van schrijven aanstaande, gevolgd door de kerstviering waarvoor onder anderen kerststukjes met lichtje worden gemaakt, chocolademelk en kerstkransjes worden verzorgd, en het kerstdiner, waarvoor ieder kind een gerechtje meekrijgt om thuis te maken.

In het nieuwe jaar wordt carnaval georganiseerd, daarna Pasen, waarvoor vaak een brunch wordt geregeld plus het paaseitjes zoeken voor de onderbouw en spelletjes doen voor de bovenbouw. Petra: "Tussen Pasen en Koningsdag zat dit jaar één week. Met Koningsdag hebben we altijd het Koningsdagontbijt. Dus met Pasen hebben we dit jaar pannenkoeken gebakken. Alle ouders hebben een brief gekregen om mee te helpen. Het was erg gezellig".

Dan volgen de avondvierdaagse in Winschoten en de laatste schoolweek waarin allerlei activiteiten worden georganiseerd. "Kinderen beginnen al op tijd te vragen: doen we weer een vossenjacht?" Op de laatste schooldag organiseert de OR een open podium en er komt een ijscoke. Petra: "En dan zwaaien we groep 8 alweer uit".

BAND MET KINDEREN

Het contact met kinderen vindt Petra heel leuk aan de OR. "Ze komen vaak even buurten als je bijvoorbeeld de school aan het versieren bent. 'Oh wat leuk!', zeggen ze dan. Groep 8 helpt regelmatig mee. Je bouwt toch een band op met die kinderen. Ze voelen zich betrokken en we proberen ze ook te betrekken. Want we doen het uiteindelijk allemaal voor hun." De betrokkenheid van alle ouders maakt het zo leuk om in deze OR te zitten, benadrukt Petra nog eens. "Het is een megaleuke, meedenkende groep."

"Zijn de veren nu nog niet op?", roept Arina grappend vanaf een knutseltafel.

"Het is toch zo?", lacht Petra. "Daar ben ik best trots op!"

Ouderraad Kindcentrum de Bouwsteen

Hoe de ouderraad van een school meer dan alleen een school maakt

Zonder de ouderraad zou KC de Bouwsteen in Finsterwolde niet de school zijn die ze is, zegt directeur Carla Jansen. Zeer gelukkig is ze, met de actieve en enthousiaste groep ouders die van de Bouwsteen meer dan een school alleen maken.

Een woensdagochtend in november, kwart voor 9 op KC de Bouwsteen in Finsterwolde. In één lokaal zijn ouders bezig kinderen op luizen te controleren, in een andere ruimte wordt fruit gesneden dat straks wordt uitgedeeld in de klassen. Voor kinderen uit groep 1 tot en met 3 staan

gesmeerde broodjes klaar. De groepen 4 tot en met 8 mogen zelf een broodje komen maken aan de ontbijt-tafel. Allemaal georganiseerd, klaargezet én weer opgeruimd door de OR en ouders, opa's en oma's die komen helpen. Twee van die ouders zijn OR-leden Lisette van Vuuren en Romina Buze. Ze hebben net een hele hoop fruit gesneden en zijn druk bezig de aankomende kerstmarkt te organiseren. Dat vraagt veel overleg. De ouderraad maakt een draaiboek en plattegrond, zodat iedereen weet wat waar gebeurt en wie waar helpt. Er wordt een loterij met cadeautjes georganiseerd, eten en drinken worden verzorgd. Bij ondernemers in de buurt worden vlees, brood en wintergroenten gekocht voor op de markt. En ouders wordt gevraagd iets te maken voor de kerstmarkt of op een of andere manier te helpen.

MET Z'N HONDERDEN PANNENKOEKEN ETEN

De kerstmarkt, het sinterklaasfeest, de jaarlijkse sportdag, de aankleding van school tijdens elk seizoen en met alle feestdagen: het wordt allemaal verzorgd door de ouderraad. Ieder voorjaar organiseert de OR van de Bouwsteen de traditionele pannenkoekenmiddag. Alle ouders, opa's, oma's en oppassers worden dan opgeroepen pannenkoeken te bakken, vertelt Lisette. "Wij verzorgen het meel. Iedereen doet mee en honderden mensen komen pannenkoeken eten. Dat vinden de kinderen heel leuk." De opbrengst van alle acties en activiteiten gaat naar de schoolpot. De Bouwsteen spaart voor een gedeeltelijk nieuw schoolplein. Carla: "Maar ook de sportdag, laatste schooldag, kerstviering, de sinterklaas- en schoencadeautjes: alles wordt ervan betaald". De OR van de Bouwsteen overlegt zo'n acht keer per jaar.

Zo heeft de OR van de Bouwsteen al vele acties en activiteiten georganiseerd. Lisette: "Het belangrijkste dat de ouderraad doet is meedenken over activiteiten, ze bedenken en organiseren. En zorgen dat andere ouders betrokken zijn bij die activiteiten en bij school. Ik vind het mooi als school niet alleen een school is waar kinderen naartoe gaan en leerkrachten het onderwijs verzorgen, maar dat je ook als ouders betrokken bent in die hele fase. Als ze naar de middelbare school gaan vertrekken je kinderen gewoon 's ochtends, nu kun je nog heel dichtbij zijn. En je kunt vanuit je eigen professie en achtergrond ook iets meenemen en bijdragen aan zo'n groep als de OR". De kinderen van Romina en Lisette vinden het leuk dat hun moeder in de ouderraad zit. Romina: "Het is heel gezellig om betrokken te zijn bij school. Je maakt alles van dichtbij mee. De sinterklaasviering, de kerstmarkt..."

MEER HULP IS WELKOM

Toch is het lastig meer mensen te vinden voor de OR, zegt directeur Carla Jansen. Veel ouders werken, iedereen heeft het druk. "Soms denken ouders misschien: de ouderraad doet alles al, dus ik hoef het niet te doen. Maar het is juist fijn als iedereen een steentje bijdraagt."

Romina: "Ik denk dat mensen gauw denken dat het ze veel tijd kost, maar dat hoeft niet". Als alles door één groep moet worden gedaan wordt het moeilijk, zegt Lisette:

"Wat helpt is dat we kleine activiteiten hebben waar je bij kunt helpen, zoals fruit snijden, broodjes smeren, school versieren met feesten, leesouder zijn... Ouders kunnen ook af en toe helpen. Vele handen maken licht werk." Wat en hoeveel je wilt doen is dus aan jou, zegt Lisette. "Als ik voor mezelf spreek: ik ben duidelijk in wat ik wel en niet doe. Ik doe genoeg en dat doe ik met plezier, maar het moet voor mezelf ook leuk blijven. De een doet iedere week iets, de ander komt alleen op de kerstmarkt helpen. Je hebt het echt zelf in de hand."

'Het is heel gezellig om betrokken te zijn bij school'

EÉN VAN DE BOUWSTENEN

Stel dat de ouderraad er niet was? Carla: "Dan word ik heel ongelukkig". Lisette, lachend: "Het is één van de bouwstenen, hè?" Carla: "Absoluut! Ik ben heel tevreden en heel blij met de ouderraad. Ik hoef maar te vragen of iets in de app te zetten en er is altijd iemand die reageert".

Heerlijk (voor)lezen!

Zelf lezen en samen lezen is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Hun woordenschat wordt groter, net als hun gevoel voor taal. Lezen prikkelt de fantasie en stimuleert sociaal-emotionele vaardigheden. Bovendien is samen lezen vooral erg gezellig. Ook oudere kinderen vinden het vaak nog erg leuk om voorgelezen te worden! SOOOG Magazine zet een paar niet te missen kinderboeken op een rij.

De kleur van emoties

Anna Llenas

Heb je een rommeltje gemaakt van je emoties? Je moet ze netjes ordenen: elk een eigen kleur en elk een eigen plekje. Dit boek helpt je daarbij. Een spectaculair pop-upboek vol kleuren, vol emoties en vol verrassingen. Simpelweg voor iedereen met emoties. Vanaf 4 jaar.

Clavis Uitgeverij – EAN 9789044823158

Schildpad en ik

Marit Törnqvist

In Marit Törnqvists wondermooie prentenboek sluit een kleine jongen vriendschap met een schildpad die zijn opa uit een ver land voor hem heeft meegenomen. Hij is er heel blij mee, want nu heeft hij een vriend die er altijd voor hem is! Maar Schildpad blijft groeien en groeien. En hij blijkt wel honderd jaar te kunnen worden. In de jaren die volgen wordt Schildpad langzaam een blok aan het been. Er is maar één oplossing: Schildpad moet weg. Maar kunnen de twee wel zonder elkaar? Vanaf 4 jaar.

Querido – EAN 9789045125244

De wilde robot

Peter Brown

Roz is een robot die na een storm aanspoelt op een eiland dat alleen door dieren wordt bewoond. Ze ontfermt zich over een jong gansje dat Roz als diens moeder ziet, en sluit vriendschap met de andere dieren. Van hen leert de robot hoe ze zich in het wild kan redden. Inmiddels ook verfilmd. Vanaf 7 jaar.

Querido – EAN 9051163584

De tovertheepot

Paul Biegel

Illustraties: Sterre van der Tak

De tovertheepot is een prachtig klassiek Biegel-sprookje, ditmaal uitgevoerd als prentenboek. Op een dag wordt er aan de deur van mevrouw Mol haar prachtige huis geklopt en staat ze oog in oog met zeven brutale eekhoorns. Die zijn vastberaden om haar hol over te nemen! Samen met haar trouwe kok Muis en de egel die ze onderweg tegenkomt, slaat mevrouw Mol op de vlucht naar de ondergrondse stad van de aardmannen. Daar ontmoeten ze de koning, die hen niet alleen een huis aanbiedt, maar ook een tovertheepot als geschenk! En die theepot heeft een behoorlijk gekke uitwerking op de koning en zijn nieuwe vrienden! Wanneer de theepot wordt gestolen, dreigt de koning hen allemaal in de gevangenis te gooien. De drie proberen de dief te vinden, maar tevergeefs. Uiteindelijk stuiten ze op een verdacht gat in het plafond... Vanaf 5 jaar.

Gottmer – EAN 9789025779993

Licht!

Jennifer N.R. Smith

Sommige organismen – van schimmels tot vuurvliegjes – hebben een heel bijzonder talent: ze geven LICHT! Waarom doen ze dat? Hoe krijgen ze het voor elkaar? En wat kunnen we van ze leren?

Ontmoet de inktvis die lichtgevend slijm naar zijn vijanden spuit, vuurvliegjes die soldaten hielpen in oorlogstijd, diepzeehengelvissen met lichtgevend lokaas en wetenschappers die bestuderen hoe lichtgevende wezens onze levens kunnen redden. Ga mee op een magische reis door de diepzee, glimmende grotten en donkere bossen en laat je verwonderen, verbazen en verrassen door de bijzondere wonderen van bioluminescentie in dit boek waarvan de prenten licht lijken te geven. Vanaf 10 jaar.

Lemniscat – EAN 9789047715801

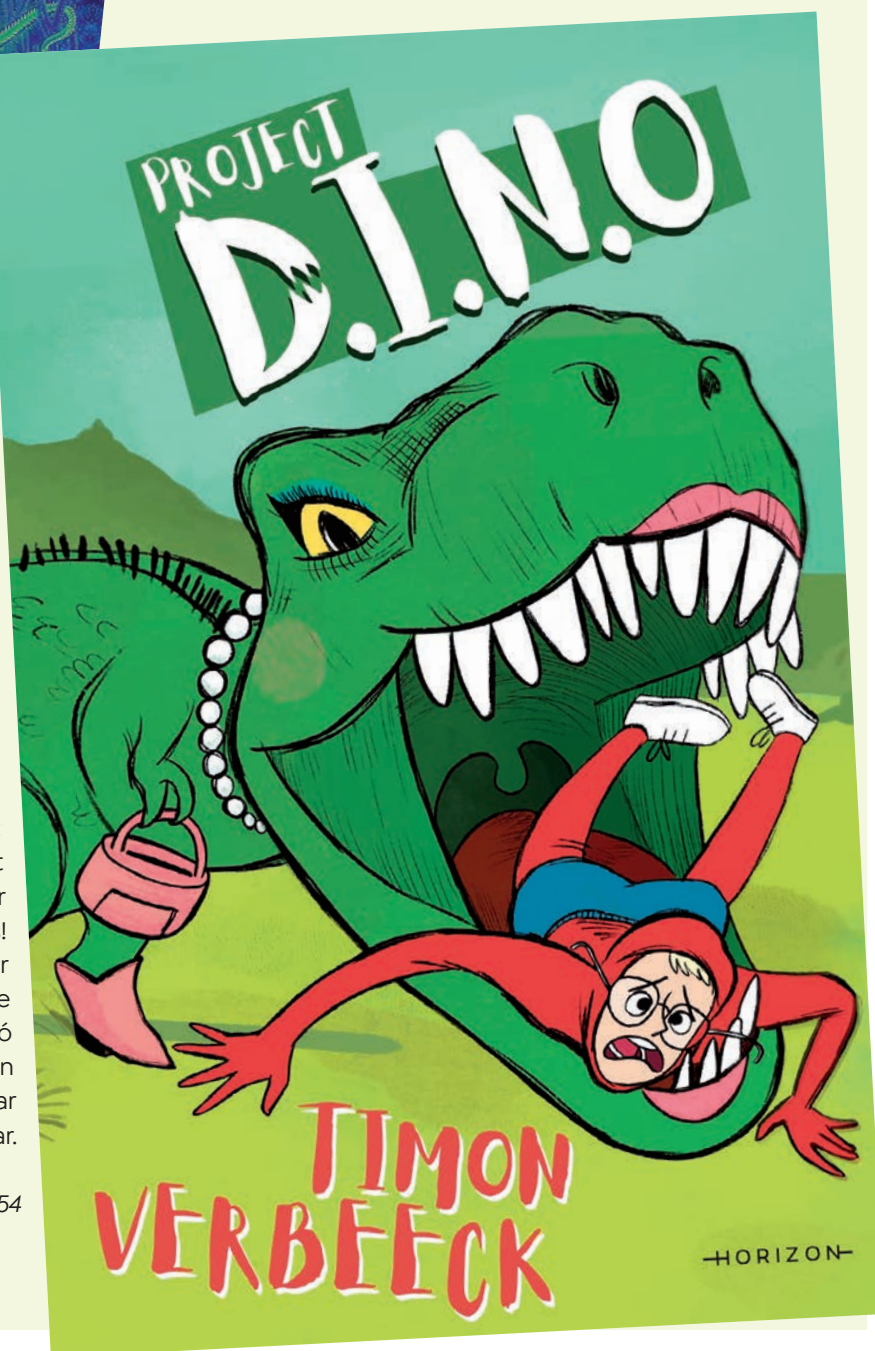
Project D.I.N.O

Timon Verbeeck

Illustraties: Mila van Goethem

Het is de eerste dag van de vakantie en Timon verveelt zich dood. Hij verveelt zich zelfs zo erg dat hij per ongeluk de keuken in brand steekt. Typisch! Zijn ouders besluiten hem de zwaarste straf ooit te geven: hij moet op Frans taalkamp... Dat is buiten Timon gerekend: de knappe kerel weet te ontsnappen en heeft de komende twee weken écht vakantie. Zonder de leerkracht Frans en zonder zijn ouders! Maar dan raakt Timon verzeild in een zeer duister complot. Een geheime missie met de naam Project D.I.N.O. De missie is zelfs zó geheim, dat hij helemaal niet mag verklappen dat het over dinosaurussen gaat. Als dat maar goedkomt! Vanaf 10 jaar.

Over Amstel Uitgevers – EAN 9789464105254

Een slijmzoen voor je oma

De tofste zeedieren die niemand kent

Matthijs Meeuwsen

Illustraties: Paco Vink

Naar schatting zijn negen van de tien zeedieren nog niet door wetenschappers ontdekt. En de dieren die we wel kennen, proberen we vaak zo snel mogelijk weer te vergeten. Omdat ze niet knuffelachtig genoeg zijn. Te gladjes. Lelijk ook vaak. Daarom heeft nog bijna niemand gehoord van de klapmuts, het krabbezakje of de koekjeshaai. Zonde! Man, je moet eens weten wat die beesten allemaal kunnen.

In *Een slijmzoen voor je oma* maak je kennis met de koekjeshaai, de kerstboomworm, de klapmuts en veel andere toffe zeedieren die niemand kent. Informatief, verrassend en heel grappig! Vanaf 8 jaar.

Querido – EAN 9789045128160

De pittige pruim die een pop werd

Vojtěch Mašek

Illustraties: Chrudoš Valoušek

De pittige pruim die een pop werd volgt het spannende levensverhaal van een Pinokkio-achtig figuur en zijn fantastische avonturen. Wat maakt een pittige pruim allemaal mee voordat hij een houten pop wordt? Vol absurde humor en met een levendige fantasie deelt deze houten meestersverteller zijn levensverhaal. De prachtige paginagrote linsnede-illustraties zijn gemaakt door de internationaal bekroonde illustrator Chrudoš Valoušek. Schrijver Vojtěch Mašek weet iedere keer weer een verrassende draai aan het verhaal te geven. Het boek is opgedeeld in 20 hoofdstukken, waardoor dit ook een geweldig voorleesboek is! Winnaar Zilveren Penseel 2019. Vanaf 7 jaar.

Boycott – EAN 9789492986016

